

Pohjois-Savon asiakas- ja potilasturvallisuus suunnitelma 2023- 2026

Tulevaisuus ja strategia jaosto 9.2.2023

Tuija Pakkala, Asiakas- ja potilasturvallisuuspäällikkö

Kaisa Haatainen, Potilasturvallisuuspäällikkö

Asiakas- ja potilasturvallisuus

- Asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelmalla edistetään osallisuutta, turvallisuutta vahvistavia toimia ja turvallisuuskulttuuria sekä sen johtamista hyvinvointialueella.
- Kansallisen strategian visiona on, että Suomi on asiakas- ja potilasturvallisuuden mallimaa 2026 – vältämme vältettävissä olevan haitan.
- ***Pohjois-Savon hyvinvointialueella tavoitteenamme on olla asiakas- ja potilasturvallisuuden mallihyvinvointialue.***
- Keskeinen osa hoidon, hoivan ja palveluiden laatua.
- Vähentämällä vaara- ja haittatapahtumien sekä epäkohtien määrää mahdollisimman paljon, vähennämme myös niistä aiheutuvaa **inhimillistä kärsimystä ja kustannuksia.**
- *”Hyvinvointialueen johto on kokonaisvastuussa asiakas- ja potilasturvallisuudesta, ja turvallisuusnäkökohdat on otettava huomioon kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa. Esihenkilöiden, päälliköiden ja johtajien tulee nähdä asiakas- ja potilasturvallisuus kokonaisuutena ja johtamisen keinoilla tulee pystyä vaikuttamaan henkilöstön osaamiseen, toimintaympäristöön ja yleiseen turvallisuuteen. Taloudelliset tekijät eivät saa olla ratkaisevassa osassa silloin kun on kyse turvallisuudesta.”*

ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUSSTRATEGIA

Asiakas- ja potilasturvallisuus on elimellinen osa palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen kuuluvaa palveluiden laatua ja laadunhallintaa

VN TEAS "Potilas- ja asiakasturvallisuuden tilannekuva ja menettelyt"

VTV tuloksellisuustarkastus

Strategiakauden 2017-2021 seuranta, työpajat ja sidosryhmäkyselyt

Strategia jalkautuu

Yhtenäinen tilannekuva ja jaettu ymmärrys tavoitteista

Kansallinen kehittämisohjelma muodostuu

Omavalvonnan asemaa ja sisältöä koskeva lainsäädäntö

Muu strategiaa tukeva lainsäädäntö

2021

2022

2023

Strategian valmistelu

Strategia sisältää toimeenpanosuunnittelun

Strategian seuranta

Kehittämistoimenpiteiden seuranta ja arviointi

Hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanossa systemaattiset menettelytavat

Strategian seuranta

Toimien tarkistus ja painotukset suhteessa seurantaan ja tilannekuvaan

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia 2023-2026

Strategiset kärjet

Strategisia kärkiä on neljä, joista kukin sisältää kolme tavoitetta.

Strategian kärki 1, yhdessä asiakkaiden ja potilaiden kanssa

- Asiakasturvallisuutta ja potilasturvallisuutta kehitetään rinnakkain P-S hyvinvointialueella
- Sosiaali- ja terveydenhuolto on olemassa **vain asiakkaita ja potilaita varten**-> päämäärä on taata asiakkaiden ja potilaiden turvallinen ja laadukas hoito sekä palvelu.
- Syntyy yhdessä asiakkaiden, potilaiden ja heidän läheistensä kanssa -> osallistetaan asiakkaita ja potilaita: otetaan mukaan kansallisen tason suunnittelu- ja kehittämistoimintaan sekä palvelunjärjestäjien, -tuottajien ja palveluyksiköiden toiminnan suunnitteluun ja arviointiin sekä turvallisuustyöhön. -> **Selkeästi alihyödynnetty voimavara**
- **Osallistamalla saadaan palveluista sujuvampia ja turvallisia kaikille**
- **Osallistaminen ja vaikuttaminen:** mukaan esim. asiakas- ja potilasturvallisuusneuvostoon asiakasedustajana
- Asiakasturvallisuuden erityispiirteet korostuvat mm. sosiaalihuollossa-> osaava henkilöstö ja pätevyys/ymmärrys sosiaalihuollon lain tuntemuksesta
- Asiakkaan ja potilaan tekemät haitta- ja vaaratapahtumailmoitukset

Strategian kärki 2, hyvinvoivat ja osaavat ammattilaiset

- Ammattilaisten hyvinvointi-> syntyy kannustavasta ja tukevasta johtamisesta sekä luottamuksesta
- Työolosuhteet
- Henkilöstömäärä-> riittävä asiakkaiden ja potilaiden määrään ja tarpeeseen nähden
- Ammatillinen osaamis pohja ja riittävä perehdytys, osaamisen ylläpito
- **Asiakas- ja potilasturvallisuustyö ei ole arjesta irrallista, vaan vastuu turvallisuuden toteutumisesta on jokaisella työntekijällä**

Strategian kärki 3, turvallisuus ensin kaikissa organisaatioissa

- Avoin viestintä
- Palaute ja siitä oppiminen yksilö ja yhteisötasolla
- Vakavat vaaratapahtumat tutkintamalli ,jota pyritään laajentamaan koko hva:lle
- Juurisyyanalyysit
- Second victim toimintamalli
- Tunnistamme toimintatapoja ,joilla vaaratapahtumia voidaan ehkäistä
- Turvalliset etä- ja digipalvelut
- Omavalvonnan merkitys-> vaaditaan kaikilta palveluntuottajilta omavalvontasuunnitelma-> noudattamista seurataan ja raportoidaan säännöllisesti

Strategian kärki 4, parannamme olemassa olevaa

- Ydintehtävä on välttää vältettävissä olevan haitan syntyminen
- Infektiot ja lääkepoikkeamat, lisäämme turvallisuutta yhteisillä toimintatavoilla
- Laiteturvallisuus- ja osaaminen esim laiteajokortit henkilöstölle koko hva:lle-> lääkinnällisten laitteiden käytön osaamisen varmistaminen-> lainsäädäntö velvoittaa
- Lääkehoitosuunnitelmat-> osa omavalvontaa-> seuranta, HVA tasoinen lääkehoitosuunnitelma ohjaavana asiakirjana
- Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta-> käsihuuhteen kulutuksen seuranta yksi mittari
- Hygieniahoitajien hyödyntäminen vahvemmin sosiaalihuollon yksiköissä

Miten pääsemme tavoitteisiin?

1. **Johdamme määrätietoisesti turvallisuuskulttuuria.**
2. **Sitoutamme asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä kehittämisen kumppaneiksi.**
3. **Hyödynnämme henkilöstön sekä asiakkaiden ja potilaiden kokemuksia tehdäksemme näyttöön perustuvista palveluistamme turvallisempia.**
4. **Teemme koulutus- ja organisaatorajat ylittävää yhteistyötä.**
5. **Lisäämme tiedon avoimuutta ja käytämme tietoa palveluiden kehittämiseen.**
6. **Arvioimme avoimesti muutosten ja kehitystoimenpiteiden tuloksia.**

P-S HVA , mallihyvintialue, 10 mittaria

- 1. Asiakas- ja potilasturvallisuus on osa strategiaa vuonna 2024.**
- 2. Kuumen linjan -ilmoitukset ovat osa johdon työpöytää vuonna 2024.**
- 3. Hoitoon liittyvät infektiot raportoidaan yhdenmukaisesti ja kattavasti sosiaali- ja terveydenhuollossa vuonna 2024. Ohjeet ovat yksiköiden tiedossa ja raportointiaktiivisuutta seurataan yksiköissä. Vuonna 2026 on osoitettu merkittävä lasku hoitoon liittyvien infektioiden ilmaantuvuudessa.**
- 4. Kaikissa yksiköissä on yhdenmukainen käytäntö lääkehoidon haittatapahtumien ilmoittamisesta vuonna 2024. Lääkehoidon haittatapahtumien määrä on ilmoitusten mukaan laskusuuntainen vuonna 2026.**
- 5. Vuonna 2024 on kuvattu ja käynnistetty yhteistyömalli sekä otettu käyttöön kattavat asiakasraadit ja kokemusasiantuntijoiden osallistuminen kehittämiseen**

PS-HVA, mallihyvintialue, 10 mittaria

6. Vuonna 2024 kaikki harjoitteluun tulevat opiskelijat ovat suorittaneet asiakas- ja potilasturvallisuuden perusteet.

7. Vuoden 2024 aikana yksiköissä edistetään järjestelmällisesti tavoitteessa 2.2 asetettuja toimenpiteitä henkilöstön työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Arviointi omavalvonnallisesti raportoiden osana asiakas- ja potilasturvallisuutta

8. Vaaratapahtuminen ilmoitus- ja oppimismenettely on uudistettu vastaamaan hyvinvointialueen tarpeita ja on osa tietojärjestelmää vuonna 2024.

9. Asiakas- ja potilasturvallisuuden seurantaraportti julkaistaan vuosittain alkaen vuodesta 2023.

10. Hyvinvointialueelta osallistutaan laajasti kansallisiin verkostoihin ja kehittämiseen

Kehittämiskohteet

- Juurisyyanalyysien lisääminen oikeiden kehittämiskohteiden tunnistamiseksi ja vastaavien vaaratapahtumien ehkäisemiseksi.
- Potilaiden ja omaisten tekemien ilmoitusten hyödyntäminen kehittämisessä.
- Tiedonkulkuun tai -hallintaan liittyvien vaaratapahtumien ehkäiseminen.
- Second victim -toimintamallin käyttö työntekijöiden tukemiseksi virheen sattuessa. Vertaistukiryhmän muodostaminen ja kouluttaminen.
- Kivunhoitoon liittyvä säännöllinen koulutus kaikille terveydenhuollon ammattilaisille.
- Never event –tapahtumien tunnistaminen ja ehkäiseminen.
Never event” on tapahtuma, jota ei saisi koskaan tapahtua Näihin tulee aina miettiä kehittämistoimenpide.
Never event -tapahtumat perustuvat [NHS-kriteereihin](#)
 - Potilaan/asiakkaan tunnistusvirhe
 - Kaliumkloridin annostelu ilman laimennusta
 - Väärä annostelureitti
 - Insuliinin huomattava yliannostus
 - Metotreksaatin yliannostus muilla kuin kemoterapiaa saavilla
 - Midatsolaamin väärän vahvuuden käyttö muualla kuin yleisanestesiassa
 - ABO-epäsopivan veren tai elimen siirto
 - Nenämahaletkun sijainti hengitysteissä ilman, että se havaitaan ennen ravitsemuksen/lääkityksen aloitusta
 - Happea tarvitseva potilas kytketään hapen sijasta lääkkeelliseen ilmaan
 - Pään tai kaulan juuttuminen sängyn rakenteisiin
 - Vierasesineen jääminen potilaaseen leikkauksessa
 - Väärän puolen kirurgia
 - Itsemurha vuodeosastohoidon aikana
- Väärä implantti/proteesi
- Oikean käsihygienian toteutuminen.
- Hoitoon liittyvien infektioiden ilmoittaminen.

Mitä asioita haluamme välttää

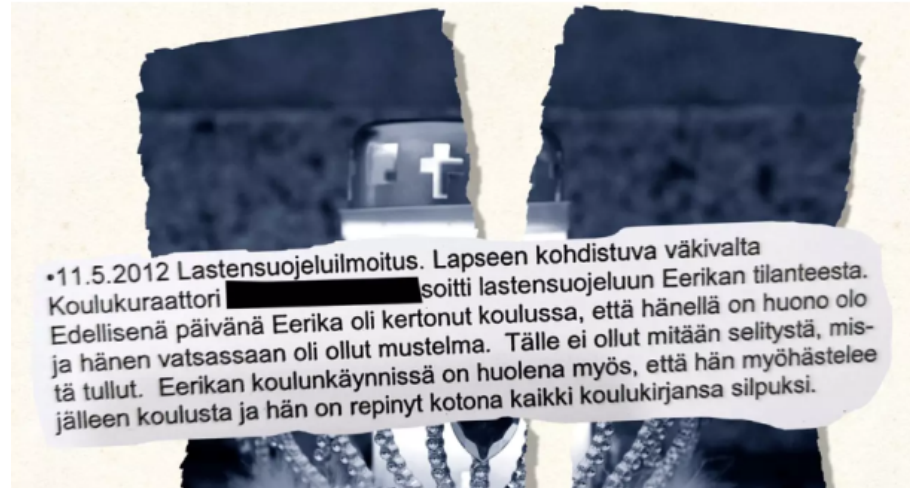

KUVA: JUSSI HELTTUNEN, ANTTI HÄMÄLÄINEN / IS

KOTIMAA

32 hätähuutoa

Vilja Eerikan murhasta tulee tänä keväänä kuluneeksi 10 vuotta. Lastensuojeluilmoitukset kertovat kaunistelematta, millaisen elämän eli pieni tyttö, jonka kuolema järkytti koko Suomea.

Tapahtuiko muutosta?

TALOUSSANOMAT

HS: Vanhusten hoivakotien ongelmista satelee valituksia kiihtyvää tahtia

Hoivakotien tilanne on jälleen alkanut heiketä. Helsingin Sanomat kertoo, että viranomaisten valvonta-asioita on vireillä lähes yhtä paljon kuin kriisivuonna 2019.

HS kävi läpi aluehallintovirastoissa vireille tulleet valvonta-asiat ja -päätökset, jotka koskivat vanhusten asumispalveluja vuosina 2019–2022. Mukana ovat kaikki Suomen yksityiset ja julkiset hoivakodit. Kolmessa vuodessa on tullut vireille 1 129 valvontaa ja kantelua. Pahimmillaan hoivakodeissa oli liian vähän hoitajia, paljon kaatumisia ja vanhuksia makuutettiin liian pitkiä aikoja sängyssä.

Kokenut rikostutkija on kohdannut jopa alakouluikäisiä huumekauppiaita – aineita välitetään nuorten suosimissa somekanavissa

KOTIMAA 14.12.2022 14:30

Aikuisista tehtyjen huoli-ilmoitusten määrä on kasvanut

Potilas iski ambulanssia ajanutta naishoitajaa useasti puukolla Pellossa

KOTIMAA 3.10.2022 11:10

Lisätietoja

Pohjois-Savon hyvinvointialue > Asiakkaalle

Asiakasmaksut

Toimipaikkojen
yhteystiedot

Asiakkaan ja potilaan
oikeudet ja turvallisuus

Tietosuoja

Jos hoito ei toteudukaan suunnitellusti

Aina hoito ei suju toivotulla tavalla, ja potilaalle saattaa aiheutua hoidosta haittaa. Vastuu turvallisesta hoidosta on aina hoitavilla työntekijöillä ja siksi on tärkeää selvittää tapahtunut.

Potilas ja/tai hänen omaisensa, joka kokee, että hoidon aikana on tapahtunut vaaratilanne, voi tehdä ilmoituksen myös nimettömänä sähköisesti.

Tee tästä sähköinen ilmoitus vaaratilanteesta [🔗](#). Jos jätät yhteystietosi, olemme sinuun puhelimitse yhteydessä tilanteen läpikäymiseksi.

Vaaratilanneilmoitus ei ole virallinen muistutus hoitovirheiden osalta. Hoitoon tai kohteluun tyytymätön potilas voi tehdä potilaslain mukaisen muistutuksen tai kantelun. Muistutus lähetetään Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon ja kantelu aluehallintoviraston kirjaamoon.

Kiitos

Yhteystiedot

tuija.pakkala@pshyvinvointialue.fi

puh. 044 740 2205

kaisa.haatainen@pshyvinvointialue.fi

puh. 044 717 9322